

Eduskunnan ympäristövaliokunta (YmV)

U 56/2018 vp

Perusmuistio asetusehdotuksesta kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä

FA pitää VM:n tarkennuksia tervetulleina, ja tukee valtioneuvoston linjauksia

- Finanssiala ry (FA) pitää tärkeänä, että Suomi seuraa aktiivisesti kestävä rahoituksen taksonomian valmistelua, ja osallistuu siihen asiantuntijoiden edustamana.
- Kestävyysluokittelujärjestelmän uskottavuuden kannalta on ensisijaista, että se laaditaan tieteeseen perustuvaan näyttöön, ja mahdollisimman puolueettomasti ja irrallaan kansallisista intresseistä.
- Pidämme taksonomian laatimista aiempien poliittisten päätösten pohjalta hyvänä tavoitteena, sikäli kun se ei ole ristiriidassa yllä mainitun periaatteen kanssa.

Finanssiala ry (FA) tukee valtioneuvoston yleistä rakentavaa lähestymistapaa kestävä rahoituksen luokittelujärjestelmän, eli taksonomian, valmisteluun. FA:n rooli ei ole kommentoida taksonomian yksityiskohtia, jotka vaativat osakseen syvällistä asiantuntemusta eri toimialoilta, vaan arviomme keskittyy taksonomian käytettävyyteen finanssituotteiden ja rahoituspäätösten perustana. Pidämme kuitenkin periaatteellisesti tärkeänä, että kaikki taksonomian piirissä olevat toimialat pääsevät vaikuttamaan itseään koskevan kriteeristön laadintaan, ja myöhemmin osallisiksi pysyväksi tarkoitettua kestävä rahoituksen alustaa.

Kestävinä tai ympäristöystävällisinä sijoituskohteina myytävien tuotteiden houkuttavuus asiakkaiden silmissä perustuu usein kyseisten tuotteiden tavallista suurempaan läpinäkyvyyteen eli raportointiin, sekä luottamukseen siitä, että niiden kautta sijoittaja pystyy vaikuttamaan positiivisesti ympäröivään yhteiskuntaan varallisuutensa kasvattamisen ohella. Luottamus kestävinä markkinoitujen rahoitustuotteiden tarkoituksenmukaisuuteen on välttämätöntä kestävä rahoituksen lisäämisen kannalta.

Ongelmaksi uhkaa kuitenkin muodostua, että finanssiala veloitetaan raportoimaan kestävyysriskejä ja -vaikutuksia yksityiskohtaisesti ennen kuin alalla on keinoja saada luotettavaa ja yhtenäistä tietoa valmistavalta teollisuudelta ja muilta sijoituskohteina toimivilta tahoilta. Tällä hetkellä finanssialan yrityksiin kohdistuva tiedonantovaatimuksia koskeva asetusta on huomattavasti pidemmällä valmistelussa kuin kestävyysluokittelua koskeva asetusta. Toivommekin Suomen panostavan siihen, että useasta eri kestävä rahoituksen lakihankkeesta tehdään finanssialan yrityksille selkeä kokonaisuus, josta tiedetään, miten sitä pystytään soveltamaan myös käytännössä.

Asiakkaiden luottamuksen säilyttämiseksi pidämme ensisijaisena, että nyt valmistettava taksonomia laaditaan tieteeseen perustuvaksi, eikä sitä käytetä kansallisten tai poliittisten intressien edistämisen välineenä. Tuemme komission lähestymistapaa taksonomian valmistelun vaiheista, ja pidämme hyvänä, että

valtioneuvosto korostaa vaikutusarviointien, raportoinnin kohtuullisuuden ja kestävyyslaajan tulkinnan tärkeyttä jatkovalmistelussa.

Valtioneuvosto toteaa, että eri sektorien kestävyyskriteerien valmistelun pitäisi perustua jo olemassa olevaan EU-lainsäädäntöön sekä mahdollisesti sellaisen puuttuessa kansalliseen lainsäädäntöön ja kansainvälisesti tunnustettuihin sertifikaatteihin. Pidämme tätä hyvänä lähtökohtana, mutta tämä periaate ei saa johtaa taksonomian tarkoituksen kanssa ristiriitaisiin lopputuloksiin. Mikäli aiemmin laadittu lainsäädäntö ei edistä taksonomian tavoitteita, tulee taksonomia valmistella siitä irrallaan, jotta sen seurauksena ei synny viherpesua kestävästä rahoituksen markkinoille.

Jatkovalmistelussa on syytä kiinnittää huomiota moniin vielä avoimiin kysymyksiin taksonomian käytännön soveltamisesta. Tässä vaiheessa on epäselvää, muun muassa, että sovelletaanko sitä pelkästään EU:n alueella sijaitseviin sijoituskohteisiin vai laajemmin. Jos rajaus tehdään EU-alueeseen, niin miten kohdellaan EU-alueelle rekisteröityjä monikansallisia yrityksiä, joilla kuitenkin on toimintaa myös EU:n ulkopuolella? Jos taksonomiaa halutaan sovellettavan kaikissa sijoituskohteissa riippumatta niiden sijainnista, on tunnistettava, että EU:n ulkopuolella sijaitsevien sijoituskohteiden ympäristö- ja yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi ja varmistaminen on usein haastavampaa kuin EU:n sisällä.

Yksi tärkeä ratkaisua kaipaava kysymys koskeekin juuri kestävien sijoituskohteiden todentamista ja valvontaa. Millainen mekanismi luodaan varmistamaan, että sijoituskohde todella täyttää taksonomian kriteerit, ilman että luodaan yrityksille liian kallista järjestelmää, joka saattaisi tehdä kestävästä sijoittamisesta vähemmän houkuttelevaa?

Finanssiala on täysillä mukana luomassa EU:lle, ja toivottavasti ajan myötä globaalistikin, kestävämpiä rahoitusmarkkinoita. Toivomme lakivalmistelun olevan ripeää, mutta samalla paneutuvan huolella mm. edellä esitettyihin kysymyksiin.

Jotta EU voisi saavuttaa nykyiset ilmastotavoitteet, huomio tulee ensisijaisesti kohdistaa suoraan päästöjä aiheuttaviin toimintoihin, sillä finanssialan sääntelyn kautta niihin vaikuttaminen on liian hidasta asian kiireellisyyteen nähden.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi